

Procjena finansijskih sredstava za realizaciju projekata iz Strategije

Na osnovu podataka pripremljenih za evaluaciju implementacije razvojne strategije JLS Gračanica utvrđeno je da je tokom perioda 2011.-2014. godine od ukupno planiranih sredstava (godišnjim planovima implementacije) u visini 61,10 mil KM realizirano 36,13 %. U strukturi planova bilo je predviđeno da se iz budžeta finansira 49,7 % a iz eksternih izvora 50,3 %. Usljed manje realizacije sredstava iz budžeta te zbog vanrednog priliva iz donatorskih sredstava za sanaciju šteta od poplava tokom 2014, struktura realiziranih sredstava je neznatno izmjenjena u odnosu na inicijalni plan, gdje je 50,24 % ostvareno iz vanjskih izvora a 49,76 % iz budžeta.

Kada je riječ o strukturi finansiranja po sektorima razvoja planovima implementacije je bilo predviđeno da se za sektor ekonomskog razvoja izdvoji 40%, za društveni sektor 11% a za sektor zaštite životne sredine 49%. Zbog loše ekonomske situacije, spore implementacije kredita Evropske investicijske banke koji su uticali na smanjen obim realizacije sredstava kao i zbog preraspodjele sredstava za sanaciju šteta od poplava, za ekonomski sektor je izdvojeno 57%, za sektor društvenog razvoja 21% te za sektor zaštite životne sredine 22%.

Prognoza finansiranja razvojne strategije za period 2016. -2020. godine pripremljena je uzimajući u obzir (i) trend izdvojenih sredstava u periodu 2011.-2015. godine; (ii) nacrt budžeta za 2016. godinu (iii) očekivana dopunska sredstva iz ostalih eksternih izvora; (iv) očekivani blagi rast prosječnih izdvajanja od 3-5 % godišnje; (v) ograničenja u pogledu akumuliranih obaveza i zaduženosti kao i drugih rizika.

U periodu 2011.-2014. godine, za implementaciju strategije se izdvojilo ukupno 22,08 mil KM iz budžetskih i eksternih izvora – **prosječno je za implementaciju strategije utrošeno 5.521.018 KM godišnje. Iz općinskog budžeta je izdvojeno ukupno 10.990.953 KM (godišnje u prosjeku godišnje 2.747.280 KM), a iz eksternih izvora 11,09 mil KM (prosječno 2.773.280 KM).**

Iako konačni podaci o izdvajanju za implementaciju strategije u 2015. godini nisu još poznati, na osnovu operativnih evidencija, iz budžeta je do momenta revizije Strategije izdvojeno 1.341.000 KM, a iz eksternih izvora 1.459.000 KM. Ovi podaci ukazuju da tokom 2015. nije došlo do značajnih izmjena trenda realizacije izdvajanja za finansiranje strategije u odnosu na prethodne godine kako budžetskih sredstava tako i sredstava iz vanjskih izvora.

Očekuje se da će u periodu **2016-2020** iznos sredstva za projekte biti u visini iznosa koji je ulagan u prethodnim godinama uvećan za iznose kredita i grantova koji će prolaziti kroz budžet. Naime, općina od 2016. godine počinje da koristi kredit u iznosu od oko 4.5 mil KM uvećan iznos grant sredstva u iznosu od oko 1,8 mil. KM koji prati kredit. Treba napomenuti da je Tim za projekte, koji je u potpunosti uspostavljen i obučen, uključen u izradu projekta i prijavljivanje na konkurse te se i sa te strane očekuje značajan priliv sredstava. Iznos od oko 39 mil. KM za period 2016-2020 je realan.

Od ovog iznosa najveći dio sredstava ide u Sektor zaštite okoliša u iznosu od oko 26 mil. KM (uključuje WATSAN projekte i deminiranje), za Društveni sektor oko 8.8 mil. KM i u Ekonomski sektor oko 4 mil KM.

Tabela br. 5. Pregled po glavnim izvorima finansiranja za period 2016.-2020. godina

Izvori finansiranja lokalne razvojne strategije	Okvirna procjena po godinama					OKVIRNA PROCIJENA UKUPNO (u KM)
	2016	2017	2018	2019	2020	
Iz budžeta Općine (u KM)	3.355.450	3.291.500	3.498.500	3.000.000	3.000.000	16.145.450
Eksterni izvori (<i>kredit, entiteti, kantoni, država, javna preduzeća i privatni izvori</i>) (u KM)	6.600.000	3.200.000	2.600.000	2.700.000	2.700.000	17.800.000
Eksterni izvori (<i>IPA, donatori i ostalo</i>) (u KM)	1.000.000	1.000.000	1.100.000	1.100.000	1.100.000	5.300.000
UKUPNO (u KM)	10.955.450	7.891.500	7.198.500	6.800.000	6.900.000	39.245.450

Kada je riječ o finansijskom stanju JLS Gračanica, akumulirane obaveze za 2016-2020.godinu su oko 2.500.000 KM. Za servisiranje kreditnih obaveza u narednih 5 godina će biti potrebno prosječno godišnje izdvajati oko 400.000 KM, (2015-528.000 KM; 2016-865.905 KM; 2017-457.462 KM; 2018-313.722 KM; 2019 i 2020. godine prosječno godišnje 250.000 KM). U pogledu ostalih mogućih finansijskih obaveza koje mogu uticati na mogućnosti finansiranja razvojne strategije najviši rizik se odnosi na opću ekonomsku situaciju i promjene politike raspodjele prihoda sa viših nivoa vlasti.